

TEATAJA

Haaslava valla infoleht

Nr 12 (127) detsember 2004

Rahulikke jõulupühi ja head uut aastat!

Vallavolikogu

Vallavalitsus

Jõulutervitused ja -tänu vallarahvale

Taas hakkab aastaring täis saama. Veel mõned päevad ja käes on aasta oodatud pühad – jõulud, aastavahetus. Alanud talv püüab kõigest väest oma positsioone kindlustada lumevaiba laotamisega, mis aga külmumata maa tõttu vahelduvalt õnnestub. Nii võidutseb vahest pimedus, niiskus ja pori, mis aga kedagi ei rõõmusta ja hea on pugeda tuppa küünlavalgele istuma ning meenutama lõppeva aasta tegemisi.

Kokkuvõtlikult võib käesoleva aastaga rahule jääda. Koolimajas said mitmed ruumid kaasaegselt renoveeritud, millega paranesid õpilaste ja õpetajate töötingimused. Remonditud said saal, fuajee, õpetajate toad, I klassi ruum ja keldrikorruse riidehoid.

Lasteaias tehti korda kaks abiruumi, vallamajas viidi arhiiviruum vastavusse nõuetega. Priiuse Seltsimaja 100. juubeliürituseks lihviti ja lakiti saalipõrand, remonditi esik-trepikoda, vahetati peasissekäigu ukсед. Suurt heameelt tunnevad külastajad saali uutest toolidest ja mis peamine, seltsimaja sai korraliku uue süntesaatori ja helivõimendustehnika.

Käesoleval aastal paranesid ka vaba aja veetmise võimalused. Ignasele ehitati võrkpalliväljak ja pandi üles jalgpallivärvad, lasteaia mänguväljak täienes mängumajadega, valla poolt korrastatavatesse ujumiskohtadesse Roiul ja Kurepalul paigaldati riietuskabiinid ja tualettruum, lauluväljakul remonditi istepinke. Roiu alevikus viidi asfaltkatte alla teelõik bussiootekojast postkontorini, mille ühtlaselt sile kate meelitab noori rulaladadel ja rulluisukudel sõitma. Koostöös Tartu Teedevalitsusega said remonditud kõik vallas asuvad bussiootekojad ja omavahenditega ehitatud uued ootekojad Haaslava ning Uniküla küladesse.

Uuel aastal on plaanid veelgi suuremad. Jätkuvad remonditööd koolimajas, milledest peamised on kütte- ja ventilatsioonisüsteemide ehitused, katusekatete vahetused, söökla, raamatukogu ja klassiruumide remondid, loodetavas koostöös Riigi Kinnisvara ASiga koolile spordihoone ehitamine. Samuti algavad uuel aastal vee- ja kanalisatsioonisüsteemide ehituste ning rekonstrueerimiste projekteerimistööd Ignase, Roiu ja Kurepalu asumite tarvis.

Aga ükski ehitis ega asi ei ole midagi väärt ilma toredate inimesteta, keda meil jagub. Suurimad tänu teile, usinad vallaelanikud. Olete tublid töödes-tegemistes, õpingutes, oma kodude kordategemistel ja palju kaasa aidanud nii enda kui teiste elu huvitavamaks tegemisel. Sellest aastast jäävad meelde õnnestunud Haaslava Meestelaulupäev, Priiuse Seltsimaja 100.juubeli tähistamised, Kurepalu külapäev, jõululaulude kontsert ja hulk spordi- ning noorteüritusi. Aastaid tublilt tegutsenud näitetrupi kõvale on ellu äratatud aastakümneid tagasi soikunud segakoor "Priius".

Heameel on vallavalitsuse nimel tänada kõiki, kes meie halli argipäeva vaheldust on toonud ja loodame, et elu edenedes kaasalööjaid veelgi rohkem saab olema.

Viimased arengud meie majanduselus annavad lootust, et raskemad ajad on möödas. Kes usinasti kohe härjal sarvist kinni haaras, need on suutnud ka jalad kindlamini maha toetada. Sellest annavad tunnistust korralikud tootmishooned, uue kaasaegse tehnika omamine, hästi haritud põllud. Tublidele ettevõtjatele soovin kõikide plaanide täitumist ja edu eurobürokraatiast läbimurdmisel.

Haaslava vallarahvale ja kõigile lehelugejatele soovin ilusat jõuluaega, head vana aasta lõppu ja õnne- ning teguderohket uut aastat!

Austusega Jüri Raudseping
vallavanem

Hea lehelugeja!

Käes on jõuluku. Aasta 2004 on minevikuks saamas ja uus aasta uute ootustega ukse ees. Eesti riigi ja rahva tulevik on meie endi kätes. Lõputu reformimine on inimesi väsitanud ning oodatakse ühiskonna tasakaalustatud arengut. Inimesed on ootamas nihkeid inimväärsemasse elukeskkonda. Oodatakse enam koostööd erakondade vahel ja pöördumist näoga rahva poole. Lühiajalist kasu senini taga ajanud opositsioonipoliitikud proovisid paari ööistungiga võimalolijate vastupidavust, siis pigem väsitati iseend kui saavutati seatud eesmärgid. Tõepoolest, head mõtted tulevad alati pähe siis, kui ei olda vastutamas oma tegude eest. Eelnevatel aastatel võimu teostades ei näidatud mitte välja seda head tahet, mis praegu silmist kirkastub. Rahvaliidu koalitsioonis olles suudeti eelneva aastaga nii mõndagi. Eelkõige on investeeritud kordades rohkem hariduse- ja kultuuriobjektidesse, tõstetud märgatavalt õpetajate palkasid. Eesti madala sündimuse toetuseks on kehtestatud vanemahüvitis, Rahvaliidu eestvõttel kehtestatakse tulumaksuvabastus alates teisest lapsest 2006.aastal. Perede paremaks toimetulekuks on suurendatud maksuvaba tulu 1400 kroonini pereliikme kohta. Lastetoetuste määra on tõstetud 2 korda. Üliõpilastele ja kutseõppuritele on hakatud maksma õppetootust, maalastele sõidukulude korvamiseks antakse sõidutoetust. Tudengipere abistamiseks kustutatakse 1. lapse sündimisel 50% õppelaenu, 2. lapse sünnil 75% ja 3. lapse sünnil kustutatakse õppelaenu täielikult. Oma tubli tööpanuse andnutele on riik igal aastal tõstnud pensioni ligikaudu 250 krooni, saavutades neljakaastase valitsemisperioodi jooksul 1000 kroonise pensionitõusu. Võimalolijate hingele on jäänud töötajate alampalga tõus, millest väiksemat tasu inimestele maksta ei tohi. Põllumeestele otsetoetused on suurenenud 2,5 korda. Euroopa Liidu toel saadud investeeringutoetused paistavad silma meie põldudel töötavate uute traktorite-kombainide

näol, ka üle Eesti korralikult haritud põldudena. Koolilastele 60 miljoni krooni eest tasuta koolipiima jagamine on teatud ajakirjanike ja poliitikute pahatahtlikkusest hoolimata käima läinud. Loodaks omavalitsejate pikale meelega harjutamaks meie lapsi tervislikku piima tarbima. Sellega toetame Eestimaa põllumajandust, anname inimestele tööd ja teenistust. Aasta kokkuvõttes ei olegi seda nii vähe kui kritiseerijad arvavad. Ei ole kunagi ühelgi inimesel kõik tahtmised täidetud ning rahakukkur piisavalt täitunud – muidu pole jõuluvanale midagi kirjutada ja jõuluajal soovide täitumist oodata.

Suurte riigiasjade ajamise kõrvalt ei ole ka Haaslava vald ununenud. Käesoleval aastal on Sillaotsa kool saanud riigi toel remontida koolimaja 600 tuhande krooni eest – seda on saanud lubada Tartumaal ainult mõni kool. Jõuluvana kingikotist võib tuleval aastal enamgi pudeneda. Kindlasti jätkatakse meie kooli investeerimist, aga ka küttemajanduse arendamist. Vald jätkab laste koolitoidu kinnimaksmist, mida on saanud teha vähesed omavalitsused. Jätkatakse sel aastal käivitunud hambaraviteenuse pakkumist, sotsiaalvaldkonna arendamist, noortele suunatud projektide toetamist.

Minu erakonna Rahvaliiduga koos olen ise toetanud lasteüritusi, pensionäride tegemisi, valla firmamarki kandvat Haaslava meestelaulupäeva.

Soovin, et järgmine aasta tuleb kindlasti huvitavam, õnnelikum ja rikkam.

Rahulikke jõule Teile, hea vallarahvas.

Koit Prants
Riigikogu liige, Rahvaliid

Selgunud on parimad maakondlikud arenduskeskused

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (EAS) tunnustas 2004.a. parimaid maakondlikke arenduskeskusi.

Parimate väljavalimisel arvestati nõustatud klientide hulka maakonna elanikkonna suhtes ning keskuse poolt nõustatud projektide arvu. Lisaks võeti arvesse 2004. aastal läbi viidud klienditagasisideuuringu tulemusi. Arvesse võeti ka EASile arenduskeskuse vahendusel laekunud toetusetaotluste kvaliteeti ja tulemuslikult elluviidud koolitus- ja muude ettevõtluse arengule suunatud projektide läbiviimist maakonnas. Hindamiskomisjoni kuulusid nii EASi, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kui ka Siseministeeriumi esindajad.

Parimaks alustavate ettevõtjate nõustajaks osutus Tartu Ärinõuandla. Nominendid olid Ida-Viru Ettevõtluskeskus ning Võrumaa Arenguagentuur.

Parimaks tegutsevate ettevõtjate nõustajaks valiti tänava Võrumaa Arenguagentuur. Nominendid olid ka Ida-Viru Ettevõtluskeskus ja Viljandimaa Arenguagentuur.

Parimaks omavalitsuste nõustajaks valiti Võrumaa Arenguagentuur. Nominendid olid ka Tartu Ärinõuandla ja Ida-Viru Ettevõtluskeskus.

Parim mittetulundusühenduste nõustaja on Järvamaa Arenduskeskus. Nominendid olid Läänemaa Arenduskeskus ja Pärnumaa Ettevõtlus- ja Arenduskeskus.

Võitjaid tunnustati Võru-Kubijal peetud maakondlike arenduskeskuste võrgustiku aastaseminaril.

Parimaid maakondlikke arenduskeskusi selgitati teist korda, 2003. aastal sai parima maakondliku arenduskeskuse tiitli Tartu Ärinõuandla.

Maakondlikud arenduskeskused on kõigis maakondades paiknevad organisatsioonid, mis pakuvad tasuta nõustamisteenust alustavatele ja tegutsevatele ettevõtetele, kohalikele omavalitsustele, alustavatele ja tegutsevatele mittetulundusühingutele ja sihtasutustele.

Lähem info maakondlike arenduskeskuste kohta <http://mak.eas.ee>.

Ülari Alamets
Ettevõtlus- ja elukeskkonna arendamise divisjoni direktor
Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus
Tel 627 9720

Elukoha registreerimise vajalikkus

Käes on kokkuvõtete tegemise aeg. Järgnevalt annaksin ülevaate Haaslava vallas elukoha registreerimiste kohta, samuti registreeritud sündide ja surmade kohta.

Siinkohal on hea võimalus kutsuda üles kõiki neid isikuid, kes elavad juba pikemat aega Haaslava vallas, kuid ei ole end kandnud valla elanike registrisse, registreerima end meie valla elanikeks. Kindlasti paljud inimesed on elukoha registreerimise vastu ning peavad seda nõukogudeaegseks igandiks. Tegelikult on aga elukoha registreerimine vajalik selleks, et nii riigi kui ka kohaliku omavalitsuse organid saaksid inimestega suhelda ning vajadusel neid aidata. Teisest küljest, kui valda tuleb elama rohkem elanikke, siis laekub valda ka rohkem raha, mis omakorda annab võimaluse rohkem investeerida valdkondadesse, mida me igapäevaselt vajame (teed, haridus, heakord jne). Samas on probleemiks ka need isikud, kes on vallast lahkunud, kuid ei ole ennast registreerinud uude elukohta. Kui me elame ühes kohas ja elukoht on registreeritud teises kohas, siis tihtipeale abi ei jõua tegelike abivajajateni ning samuti tekitavad valed elukoha andmed segadust ametnike seas, kes on kohustatud täitma avalikke ülesandeid. Ka tuleb meil tasuda näiteks õpilaskohamaksu õpilaste eest Pärnu, Tallinna jt koolidele, kuigi on selge, et need lapsed tegelikult ei ela Haaslava vallas ega käi sealt mujale kooli. Kõige parema ülevaate isikute paiknemise kohta ühel kohaliku omavalitsuse territooriumil annab rahvastikuregister ning registrit kasutatakse põhiliseks vahendiks inimeste leidmisel või elukoha kontrollimisel.

Kohaliku omavalitsuse üheks tähtsamaks ülesandeks on tagada abivajavatele elanikele sotsiaaltoetuste maksmine. Vastavalt Haaslava vallavolikogu määrusele saavad toetust

just need elanikud, kes omavad registreeritud elukohta Haaslava vallas. Üheks valla poolt makstavaks toetuse liigiks on sünnitoetus, mille suurus on 5000.- krooni. Sünnitoetust 3000.- krooni makstakse pärast lapse sünni registreerimist Haaslava vallavalitsuses ning ülejäänud 2000.- krooni makstakse lapse kuuekuuseks saamisel.

Uueks toetuse liigiks on volikogu kehtestanud alates 2005. aastast esimesse klassi astuja toetuse. Toetuse suurus on 1000.- krooni. Ka siin makstakse *esimesse klassi astuja toetust lastele, kelle elukohana on rahvastikuregistris registreeritud Haaslava vald ja vähemalt üks lapsevanem on registreeritud rahvastikuregistris Haaslava valda jooksva aasta 1. jaanuariks.*

Kokkuvõtvalt võib öelda, et selleks, et midagi saada tuleb ka ise vastu anda. See mõte võiks kehtida ka elukoha registreerimise osas.

2004.aastal registreeriti meil 23 sündi: nendest poisse oli 15 ja tüdrukuid 8. Võib öelda, et kõige rohkem registreeriti sündi maikuu. Võrreldes eelneva 2003. aastaga (18 sündi) on ka Haaslava vallas vallandunud beebibuum.

Surmasid on võrreldes eelmise aastaga vähenenud. Kokku registreeriti 13 surma. Nendest mehi oli 8 ja naisi 5.

Haaslava valda registreeriti 70 elanikku ning vallast lahkus 61 inimest.

Kaunist jõulurahu

Aire Veske
vallasekretär

Päevakeskuse tegemistest

Jõulukuu on täis üllatusi, töid ja tegemisi. Sealjuures on isetegemise rõõm kõige suurem rõõm. Heameel on tõdeda, et pensionärid on õpihulised ja otsivad võimalusi, kuidas pensionemate käsitöökunsti uuesti elavdada ja läbi seltskondliku tegevuse enda vaimu erksana hoida. Sellel eesmärgil külastasime Tõrvandi Kodukultuuri Seltsi poolt korraldatud käsitöönäitust, saime informatsiooni nende

tegemistest ja toimetustest. See oli õpetlik ja meeldiv kogemus, mida kõike ühed ettevõtlikud naised ja mehed lihtsate ning käepäraste vahenditega saavad valmistada. Eeskuju on nakkav ja miks mitte ka meil midagi sarnast teha. Aktiivseid ja teotahtelisi naisi ja mehi pole vaja kaugelt otsida, need ju meilgi olemas. Jõulukuul saigi väike käeõppetus tehtud pr Mare Rajamäe juhendamisel, kes on Tõrvandi Kodukultuuri Seltsi eesotsas. Mõne tunni jooksul sai palju lõbusaid ja põnevaid jõulukingitusi valmistatud.

Meie rõõmsameelsed lauluhuvilised pensionärid külastasid jõulueel lasteaia lapsi ja koos oli tore ning lõbus laulda ja ringmänge mängida. Elevust oli palju ja see sai teoks kultuurijuhi Ilona Vaageni eestvedamisel ja kaasalõõmisel.

Suur tänu kõigile, kes te aitate tugevdada põlvkondade vahelisi sidemeid ja oma elurõõmuga nakatate teisi.

Kaunist jõuluaega ja meeldivate kohtumisteni,

Maie Otsa
Tervishoiu-, kultuuri- ja sotsiaalosalakonna juhataja

Päkapikuline perepäev

Seltsimaja Priius oli esimesel adventipühal päkapikkude päralt. Siin sai laulda päkapikulaule ja mängida päkapikumänge, lustida päkapiku kombel ja osaleda päkapikuvõistlustel. Ega päkapiku päevad ainult laulust ja lustist koosne, väike töö käib ka asja juurde.

Milline see päkapiku töö siis on? Kingituste meisterdamine, mis muu! Kuidas teha meeldivaid kingitusi paberist, traadijupist, klaasist, lõngajuppidest, riidetükkidest jms., seda olid tulnud meie pisikestele päkapikkudele õpetama naabervallast suured päkapikud Mare ja Reet Rajamäe.

Päkapikud kõike näevad, jaa-jaa-jaa ...

Lõbus päkapikuaeg on jõudnud ka 1. klassi. Aknalaua on kopsakas punane süss, kuhu päkapikk loodetavasti maitsvaid komme poetab. Päkapikk toob maiustusi, teadagi, ainult headele lastele. Meie klassis just head ja tublid lapsed ongi. Igaüks oskab oma võimete piires lugeda, kirjatähed on kõik selgeks kirjutatud ja eks lõikamine-kleepimine-värviminegi lähe tüki maad paremini kui sügisel. Vahetundides kirjutavad-joonstavad lapsed usinalt päkapikule, sest kindlasti on päkapikul parem tuju ja heldem meel, kui laste toredad soovid ja tillukesed pildid süssi sees teda ootavad.

Igal aastal vaevab lapsi palju küsimusi: milline küll see päkapikk on? miks ta nii salapäraselt ringi hiilib? aga miks minu õde ütles, et päkapikku polegi olemas...? Lapsevanem või õpetaja olgu siis nii tark ja vastaku. Kõige parem vastaja on aga laps ise. Tema fantaasia ütleb täpselt, mida päkapikk sööb ja teeb, miks ta ennast ei näita ja kuhu suveks rändab.

Killukeksi 1. klassi laste päkapikujuttudest:

Elas kord päkapikk. Tal olid ilusad patsid. Talle meeldisid need patsid väga. Ta aitas alati teisi päkapikke. Kui mõni päkapikk haigeks jääb, asendab teda ilusate patsidega päkapikk.

Joanna

Elas kord päkapikk. Tal oli punane kittel ja punane müts. Talle meeldis väga puder.

Diana

Kord elas päkapikk. Tal oli habe ja oli ka vanamemm. Tema parimad sõbrad on lapsed. Ta töökojas on palju asju.

Merit – Karmel

Perepäeva lõppedes oli igal päkapikul võimalus kaasa võtta pisike omatehtud kingitus. Ja jääb vaid oletada, kas see jäi päkapikule endale mälestuseks või rändas kellegi süssi sisse.

Aitäh kohaletulnud päkapikkudele ja aitäh Sillaotsa PK huvijuhile Tiina Karule, kelle kaasabil veetsime toreda pühapäeva.

Kohtumiseni järgmisel perepäeval!

Ilona Vaagen

valla kultuuri- ja sporditöö vanemspetsialist

Elas kord päkapikk majas, mis oli nii luksuslik. Ta lemmik toit oli hamburger ja lemmik jook oli kohv, Ta käis muudkui mullivannis pikutamas. Ta käis ka 1. klassi laste juures ja tõi neile igal hommikul hamburgereid. Suvel puhkab ta Aafrikas.

Hendrik

Päkapikul oli punane müts ja punased riided. Tal oli hea ema, kes keetis talle kakaod ja putru.

Karl Cardo

Päkapikul on habe ja ta sööb kommi. Päkapikk mõtles emale kingi teha. Kingipaki sees oli ilus uus kostüüm.

Mirjam

Päkapikul oli pikk habe. Ta elas ühes ilusas onnis. Temaga koos elas veel kuus päkapikku ja jõuluvana ka. Päkapikk aitas jõuluvanal kinke tassida.

Kättrin

Elas kord päkapikk, kellel oli habe, ema, isa ja punane müts. Ta läks isegi kooli ühel päeval. Talle meeldisid kõige rohkem head lapsed ja laste kodudesse piiluda

Johanna

Ükskord läks päkapikk akna taha ja nägi, et üks laps oli paha laps. Järgmisel hommikul ei olnudki selle paha poisi süssi sisse midagi pandud.

Marken

Päkapikul oli habe ja tutimüts peas. Ta tahtis heategusid teha. Suvel päkapikk magab.

Andris

Päkapikk tõi ainult siis kommi, kui olid tubli laps. Ükskord tõi päkapikk ühele lapsele suure kommipaki.

Evelyn

Kauneid jõule ja teguderohket uut aastat!

Annika Tõnurist

1. klassi õpetaja

Jõulukontsert

Laupäeva õhtu Priiuse Seltsimajas oli täis harrast jõulumeeloole ja tunti rõõmu kaunist koorilaulust. Publiku ette astusid järgmised koorid: Kambja segakoor – dirigendid Liisa Sõõro ja Külli Karask, Looduskaitse Ringi segakoor – dirigendid Sirle Lorvi ja Külli Karask, Tartu Noorte meeskooridirigent Aldar Nõmmik ning Priiuse segakoor – dirigent Laura Kägo-Saunasoo. Üllatuskooriks oli K.R.A.T.T., Tartu ja Tallinna lauljatest koosnev segakoor – dirigent Tarmo Leinatamm.

"Suurepärane!", "Ma oleksin olnud väga kurb, kui poleks saanud sellele kontserdile tulla.Väga meeldiv oli.", " Tore kontsert oli! Kauaks jääb meelde." jne. Need olid vaid mõned vastukajad segakooride kontserdile.

Jäame huvi ja põnevusega ootama noorte dirigentide uusi ülesastumisi. Seniks neile palju edu õpinguis Heino Elleri nim. Tartu Muusikakoolis.

Ilona Vaagen

valla kultuuri- ja sporditöö vanemspetsialist

Jõulurahu kõigile

Taevas on ühetaoline hall ja tuhakarva, kased on raagus, kuused haljad. See, millest jõulude puhul tavaliselt räägitakse – lumi, pakane ja härmas puud, on asendunud lõrtsi ja röske sombuga. Külmad ja lumesajud tulevad ning lähevad. Ilm on nii heitlik, et üksteisele järgnevat päevi vaevalt vendadeks pidada saab. On pime, ent pühalik aeg. Hea oleks rahulikult istuda kamina paistel ja vaadata, kuidas tuli leegib, kuidas halg halu järel ära kaob, kuidas kuumus põsed punaseks kütab. Istuda, mõelda ja meenutada...

Lumega või lumeta – aeg liigub omasoodu. Käes on järjekordne aastavahetus. See on nagu aja sünnipäev, mida inimesed üle kogu maailma rõõmu ja lustiga tähistavad.

Möödub, 2004. aasta oli Sillaotsa koolirahva jaoks tore. Loomulikult jagus ka ebaõnnestumisi, ent nendest saadi jagu. Meie soovime uuel aastal jätkuvalt tublid olla ning püüda

veelgi rohkem panustada kooli arengu heaks. Kuidas me ümbritsevat mõistame, oleneb meist endast. Iga ajahetk, iga sündmus puudutavad meie hinge ühtesid ja ka erinevaid keeli.

Täna kõiki, kes aitasid meie koolielu 2004. aastal värvikamaks muuta, kes elasid meie rõõmudele ja muredele kaasa. Jõulupühade rõõmu ja rahu kõigile!

Aeg aga aina voolab ja voolab. Ning meil jääb iga 365 päeva tagant üksteisele naeratades otsa vaadata ja öelda head uut aastat!

Ilvi Suislepp
Sillaotsa kooli direktor

Pensionäride jõulupidu

Pühapäeval olid pidumeeleolus pensionärid ja nende ürituste toetajad Priiuse Seltsimajas, et üheskoos heita pilk möödunud aastale ja pidada uusi plaane. Tänu ja

lugupidamise olid teeninud hr Koit Prants ja hr Avo Samariütel, kes on ürituste läbiviimist rahaliselt toetanud. Peomeeleolu aitas hingeliste jõululauludega luua Haaslava Meeskoor, kes on alati oodatud esineja kõigil meie valla üritustel. Eraldi etteastetega astus üles Haaslava meeskoori kammerkoor. Tantsuks mängis koori liikmetest moodustatud orkester. Jõulutaatki leidis Priiuse Seltsimajja tee ja jagas osalistele jõululingitusi. Jõulu aeg on ju üllatuste ja rõõmu aeg ja eks igaüks meist vajab tähelepanu ja lugupidavat suhtumist. Kärmed perenaised hoolitsesid selle eest, et laudadel maitsvad jõuluroad oleksid. Kogu pidu oli suurepärase ja kui siia juurde lisada, et seltsimaja oli muinasjutuliselt ehitatud, siis pidi küll iga osaline saama tõelise jõulutunde.

Kaunist jõulu aega ja head tervist soovides

Maie Otsa
Tervishoiu-, kultuuri- ja sotsiaalosakonna juhataja

Advendiaeg

Advendiaeg tähendab jõuluootust, süüdatakse esimesed jõuluküünlad kodudes. Sellega loodetakse muuta pimedat talveaega rõõmsamaks ja luua jõulutunnet igaühe hinge ning südamesse.

Haaslava vallas on traditsiooniks saanud, et vallajuhtide poolt süüdatakse advendiküünlad Roiu keskväljaku kuusepuul esimesel ja viimasel advendipäeval ning millest soovijad saavad süüdatud tule kodudesse kaasa viia.

Esimese advendiküünla süütas volikogu esimees Avo Samariütel ja neljanda advendiküünla möödunud pühapäeval vallavanem Jüri Raudseping. Mõlemal üritusel osales Maarja koguduse õpetaja Peeter Paenurm, kes pidas jutluse ja kuulutas välja jõulurahu. Jõululaule esitas Haaslava Meeskoor.

Maie Otsa
Tervishoiu-, kultuuri- ja
sotsiaalosakonna juhataja

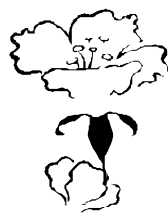

Õnnitleme jaanuarikuus sündinuid

1	Lembit Paales Leili Kaare	1934 1936	Roiu Aardla
2	Erika Sula Mato-Tõnu Soomre Vello Nuka	1932 1936 1942	Haaslava Päkste Mõra
3	Illar Saaremets Talvi-Kaja Sloog	1940 1940	Roiu Tõõraste
5	Rudolf Ivanov	1932	Roiu
6	Tatjana Litvinova	1919	Ignase
7	Elfrida Raig	1938	Koke
8	Jekaterina Šmatova Eevi Adamka Kaie Nehring	1927 1939 1942	Roiu Mõra Roiu
10	Tatjana Kuremägi Vladimir Kerov	1914 1927	Lange Tõõraste
12	Leida Zoober Maimu Luht Eduard Tori	1924 1931 1943	Kõivuküla Igevere Roiu
13	Lembit Alaküla Ellen Prost	1925 1931	Mõra Haaslava
14	Valdur Saaremets	1938	Kitseküla
16	Zinaida Jegorkina Rein Pajumaa	1928 1935	Roiu Kurepalu
18	Elmeta Ennok	1938	Roiu
21	Heino Matsalu	1942	Uniküla
22	Talvi Kaljas	1942	Lange
23	Tatiana Efimova	1923	Koke
24	Endla Kase Jüri Schneeberg	1939 1944	Kriimani Lange
25	Anu Lepasaar	1943	Ignase
26	Helve Kool	1937	Aardlapalu
27	Lisette Kändra	1929	Ignase

28	Ants Paide	1937	Uniküla
29	Aliina Hõim Nikolai Lotta	1934 1939	Aardla Igevere

Palju õnne!

Sünniaasta 2004

Saskia Talur
20.11.2004
Roiu

Anton Stupak
27.11.2004
Roiu

Palju õnne!

Haaslava valla kultuuri- ja spordiüritused

30. detsember	Aastalõpupidu ansambliga Sunshine Company	kell 21.00
4.-7. jaanuar	Koolivaheaja spordiüritused Roiu päevakeskuses	kell 14.00 – 18.00

KODUKANDILOOD LXXXVII

lehekülgi Haaslava valla ajaloost

Natuke jõuludest.

Jälle on käes jõuluaeg. Jõulupuu, jõuluvana, päkapikud, kingikotid, kõik see teeb meele ülevaks. Torisejad võivad siia lisada osturalli, allahindlused, mis kutsuvad kulutama, kingimaania, ülesõõmised ja joomised ning sellega kaasnev. Need kõik on aga kõrvalnähud, millest võib ju hoiduda. Kui palju meil hingele mõeldud pidusid siis veel on.

Jõule on Eestis tähistatud juba mitu aastasada. Loeme allpool vanu jõulukombeid.

„Tartu Päevaleht“ nr 7 – 21 detsember 1913.

„Jõulupühade kombed Eestis.

Sõna jõulud ei ole eestlaste oma, selle oleme rootslastelt laenanud. Rootsi keeles on sõna „jul“, mille algjuureks ladinakeelne sõna „joculus“ on, tähendab rõõmsat, pidulikku aega.

Enamus meie jõulukombeid on aga pärit paganate ajast. Evangeeliumis on aeg, millal Kristus sündis, kindlalt märkimata ja on põhjust arvata, et jõulud on pagana usu pidustuste, „saturnaliate“ asemele asunud. „Saturnaliad“ olid väga lugupeetud pidustused, mida peeti talvise pööripäeva paiku jumal Saturnuse austamiseks. Umbes samal ajal, kui Rooma riigis „saturnaliad“ peeti, pidasid ka põhjamaade paganad, iseäralist tänu- ja ohvripidu oma jumalatele. Valitses komme, et iga majaperemees pidi nendeks pidustusteks kõige vähem 20 kannu õlut valmistama. Õlu

valmistamine juurdus kunagi maksnud kombest, et igas majas pidi õlut olema. Sellel põhjusel leidub nüüd ka meie maal majaperemehe, kes tunnevad end lausa kohustatud olema oma tsetvert otre jõuludeks õluks tegema.

Paganatel oli kunagi ohvri loomaks siga. Sellepärast on ka meie juures seniajani seasoolikatest tehtud vorstid jõulu toiduks jäänud. Pea iga eesti perenaine valmistab neid jõuludeks. Oli aeg, kui ka jõulu leivad sea kujulised küpsetati ja neid pühadeks peeti.

Üks muinasjutt kõneleb, et loomad jõulu öösel kõnelda võivad ja isegi ristimärki teha suudavad. Muidugi on ju Kristuse sündimine loomalaudaga ja loomadega ühenduses. Sellest selgub, kui sügavmõtteline see komme on, loomadele jõuluõöl paremat toitu anda.

Jõulukinkide jagamine on võrdlemisi noor komme. Kinkide jagamine oli varem germaani sugu rahvastel põhiliseks pruugiks olnud. Säält on see ilus komme mitmesuguste rahvaste juures laialt tarvituselevõtmist leidnud, muu seas ka meil.

Niihästi rikka, kui ka vaese juures on jõulupuu tuntud. Olgu küll, et jõulupuu küünalde põletamise komme sakslaste omaks loetakse ja see ainult paarsada aastat rohkem tuntud on. Paganad tõid andeid oma jumalatele metsadesse ja ehtisid nendega puid. Nüüd on aga ka meie talutaredesse ja küladesse jõulupuu tunginud ja sääli koduseks saanud. Kus enne ainult heinte peal puperdati, üksteist naljatades heinu täis topiti ja õlenuutidega „nuumorikaid“ nuumati, sääli on ka juba uhked jõulukuused ja klaasehted. Meie aga tahame nii rõõmu teha lastele, neile maiustusi annetada, kuid ennem ehime nendega jõulukuuse ja meil ei tule mõttesegi, kus säherduse korra algus on.

Jõulupuu ehteid nähes peab jahmatama kauba rikkust ja mitmekesisust nähes. Kõige rohkem leidub kauplustes klaasehteid – helmed, kuulid, munad, linnud ja kõiksugu teised elajad, pasunad, lambid, lilled, puuvili, jääpurikad, igat asja vähemalt 100 sorti. Kindlasti ei tohi jää ja lumi jõulupuu küljest puududa, olgugi, et tuba nii kuum, et inimesedki higiseks sulavad. Ehete tegijad hoolitsevad selle eest – valgeid ja sädelevaid käbisid, lumiseid puuksi, lumemehi, jõulumehi jne. on saada. Mõne aasta eest tulid uudse asjana kõlgetuslambid ja –laternad. Eriti suurt lugupidamist leidsid need lambid, mis küünla soojusel puu küljes keerlevad, nn. ”nõialaternad”. Ka puuvilla ja filigran (peenikesed traadipõimendid) vigurid on müüa, samuti naljakad pildid loomadest ja inimestest ja nn. ”imeküünlad”, tubane ragisev tulevärk.”

”Tartumaa Teataja” nr 152 – 23 detsember 1934.

”Meie aja noorsugu ei oska jõulusid ilma jõulukuuseta ette kujutada. Erilist rõõmu valmistab jõulupuu lastele, kuid ka vanade silmad lõõvad jõuluküünalde säras helkima. Jõulupuude ehtimise komme ei ole Eesti talutaredes vana, kõigest mõnikümne aastat. Tõsi, jõulupud tehti meil juba hulga varem, kuid ainult mõisa saalides, kuhu see komme tuli Saksamaalt. Mõisast jõudis jõulupuu koolidesse ja sealt edasi taludesse. Meie vanema põlve inimesed mängisid lapsena jõuluõlgedel ja vaid vähesed nägid noores eas jõulupuud.

Esimene jõulupuu selle sõna praeguses mõttes püstitati 1605. aastal Saksamaal, Strassbourgis ja ehiti paberist rooside,

õuntega, suhkrukookide ja pähklitega. Küünlad olla esimest korda jõulukuusel olnud 1765. Leipzgis.

On andmeid, et juba vanad eestlased tõid jõuludeks tarre kuuse ja ehtisid selle kirjude paelakeste ja lintidega, kuid sel ei olnud midagi ühist jõulupuuga praeguses mõttes. Võnnu kihelkonnas olla vanasti kuusk jõuludeks tuppa toodud, mida ”jõuluingliks” nimetati. Kuuske polevat ehitud. Jõuluõhtul lõigatud selle kuuse küljest oksi, mida peeneks raiutult ja kaerte või leivaga segatult loomadele söödeti. See pidanud andma loomadele tervist ja kindlustama peremehele loomaõnne.”

Jõuluõhtu on eestlaste jaoks enamasti olnud perekeskne üritus. Suuremad rahvapeod peeti järgnevatel jõulupühadel. Nii oli ka meie vallas. Tavaliselt käidi 24 detsembril Võnnus, Kambjas või Tartus kirikus. Teada on ka paar kohapeal korraldatud jõuluõhtu jumalateenistust, 1933. ja 1935. aastal.

Karskusseltsi ”Priius” majas peeti 25 või 26 detsembril vallarahva jõulupidu.

”Rahva Päevaleht” nr 8 – 12 jaanuar 1909.

”Jõulu teisel pühal pani Haaslava karskusselts ”Priius” oma ruumides piduõhtu toime. Eeskavas oli Ageli näitemäng ”Õmbleja”, ilulugemised, koorilaul ja tants.

Jõulu viimasel pühal etendas seesama selts Kavastu mõisa ruumides ”Murueide tütreid.” Et suurem osa ettekandjatest juba vilunud asjaarmastajad olivad, siis läks näitemäng kaunis lodusasti. Osavõtmine oli rohke, kord hää ja sissetulek kaunikene.”

26 detsembril 1928. etendati ”Priiuse” seltsimajas Eesti muinasloolist ilunäidendit ”Loreida, ehk vaimude armastus.” Peol oli koos ca 200 inimest.

25 detsembril 1931. peetud jõulupeol oli kavas kontsert sega- ja meeskoorilt ning ”Priiuse” näiteseltskond etendas naljamängu ”Jalgpalli lõvi.”

Detsembris 1934. andis riigivanem Konstantin Päts välja dekreedid, mis keelas esimesel jõulupühal, 25 detsembril, igasuguste avalike pidustuste korraldamise.

Uues olukorras tuli Haaslaval aastalõpu pidustuste plaane muuta, sest nii Kaitseliidu kodus, kui ”Priiuse” seltsimajas oli kavandatud 25 detsembril peod läbi viia. Suured jõulupeod jäeti seekord ära, kuid 30 detsembril 1934. peeti seltsimajas karskusseltsi ”Priius” ja Haaslava Põllumeeste Kogu ühisel korraldusel Haaslava põllumeeste lõikuspidu. Kavas olid sõnavõttud, kontsert ja lõpuks tants. Peol oli koos üle 300 inimese.

Ka korraldasid mitmed kohalikud seltsid ühiselt koos uue aasta vastuvõtmisega hilise jõulupeo.. Nii korraldas Haaslava Meeslaulu Ühing 2 jaanuaril 1937. Tuigo koolimajas perekonnaõhtu koos jõulupuuga, kus osales ka Tuigo koolirahvas.

31 detsembril 1937. korraldasid karskusselts ”Priius” ja Haaslava Meestelaulu Ühing seltsimajas oma liikmetele ühise jõulupeo ja uue aasta vastuvõtmise.

Kindlasti sooviti peol üksteisele rahulikke ja häid jõule. Sedasama Teilegi.

Taivo Kirm

Informatsioon

- Roiu apteek suletud 27. detsember 2004- 03. jaanuar 2005

Tartu politseinikud kolivad uude majja

Lõuna prefektuuri liiklustalituse ja Tartu politseiosakonna töötajad kolivad uude majja aadressiga Riia 132. Kõik telefoninumbriid jäävad samaks.

“Mul on hea meel, et lõpuks realiseerub ammune plaan kõik Tartus töötavad politseinikud ühe katuse alla koondada. Uues majas on kõikidele nõuetele vastavad tingimused nii töötamiseks kui ka oma tööalaste oskuste ja teadmiste täiendamiseks,” sõnas Lõuna politseiprefekt Aivar Otsalt. “Uus maja on kliendisõbralik ka kodanikele. Abivajaja ei pea enam õige ametniku leidmiseks käima mitmes erinevas linnaosas asuvas politseimajas, vaid saab asjad aetud ühes kohas.”

Riia 132 asuvasse uude politseimajja kolivad seni Vanemuise tänava majas olnud Tartu konstaablid ja patrullitalitus ning Tiigi tänavas asunud liiklustalitus. Samasse kolivad ka seni ajani Vanemuise tänava hoones ja arestimajas töötanud kriminaalpolitseinikud.

Arestimajja, mis asub Riia 179a, jääb lisaks arestimajale vaid autojälituse grupp ja raskete kuritegude grupp. Juhtimiskeskuse töötajad kolivad Vanemuise tänavast uutesse ruumidesse Riia 132 detsembrikuu jooksul.

Seoses kolimise ja telefonide ümberlülitamisega võib reedel esineda häireid Tartu konstaablite ja liiklustalituse telefoniside ja arvutiühendusega. Telefoninumbriid kolimisega ei muutu. Abivajajad saavad politseiga ööpäevaringselt ühendust telefonil 110.

Tartus töötavate politseinike ühte majja kolimine toimub kahes etapis, neist esimene oli augusti alguses, kui Riia 132 majja kolisid toona Vanemuise tänavas töötanud politseinikud.

Liina Pissarev

Lõuna PP Tartu politseiosakonna pressiesindaja

Politsei kutsub ebaseaduslikke relvi registreerima ja relvalube uuendama

Et jõulud ja aastavahetus saabuksid rahulikult ja ohutult, korraldab Lõuna Politseiprefektuur kampaania, mille käigus politseisse toimetatud ebaseaduslike relvade ja uuendamata relvalubade eest ei karistata.

Lõuna Politseiprefektuur kutsub 28. novembrist 23. detsembrini politseisse pöörduma kõiki inimesi, kelle valduses on mingil põhjusel seni registreerimata tulirelv. Kampaania jooksul registreerimata tulirelvaga politseisse tulnud isikuid ei karistata. Politsei kontrollib relvade tehnilist seisukorda ja aitab tulirelva seaduslikult registreerida või korraldada selle müügi. Samuti on oodatud tulirelva omanikud, kelle relvaluba on kaotanud kehtivuse, kuid kes

pole seda uuendanud. Sellised tulirelva omanikud on enamikus politseile teada ja alates 2005. aastast enam nõ hinnaalandust ei tehta. Seadused näevad olenevalt rikkumisest ette karistuse väärteo- või kriminaalkorras.

Tulirelva ja kehtetu relvaloaga palutakse pöörduda Tartus Riia 132 asuvasse lubade talitusse või helistada telefonil 730 8838, 730 8835.

Allen Leego

Lõuna PP lubade talituse juhtivkonstaabel

Politseiteated

✓ 24.11.04 teatati, et Kurepalu külas suvilate vahel vaatavad tühjate suvilate akendest sisse kaks noorukit. Lõuna PP juhtimiskeskuse poolt kohale saadetud patrull pidas kinni ühe nooruki, kelleks osutus kohalik elanik Kristjan. Vestluses Kristjaniga selgus, et kaaslaseks oli Haaslava küla elanik Marek. Noorukid anti üle vanematele.

✓ 25.11.04 a kella 17.25 ajal juhtis Roiu asulas järjekordselt sõiduautot juhilubadeta ja alkoholihoobes Egon. Juhile koostati väärteoprotokoll ja sõiduk teisaldati valvega hoiukohta.

✓ 06.12.04 kell 12.15 tabati Ülenurme-Roiu-Uniküla mnt 5,9 km Mäksa valla kodanik Ermo, kes juhtis sõidukit alkoholihoobes. Juhile koostati väärteoprotokoll.

✓ 11.12.04 a teatati, et septembri kuus varastati Päkste külas asuvas taluhoovist GAZ-51 raam, kabiin ja mootor. Juhtunu kohta alustati kriminaalmenetlus.

✓ 16.12.04 a kell 14.05 tabati Reola - Hammaste mnt 12.5 km Kriimani ristmikul Tartu linna elanik Aivar, kes juhtis sõidukit alkoholihoobes juhtimisõigusega. Juhile koostati väärteoprotokoll.

✓ Vallakodanikud on pöördunud konstaabli poole probleemiga, et Roiu alevikus rikutakse majaanike rahu paugutite ja teiste pürotehniliste vahenditega. Seoses sellega tuletame lastevanematele meelde, et vastavalt lõhkematerjali seadusele, mis jõustus 1 maist 2004 aastal, on paugutite kasutamine lubatud ajavahemikul 27 detsember kuni 1 jaanuar (kaasa arvatud). Nimetatud seaduserikkumist käsitleb politsei kui avaliku korra rikkumist, mis on kvalifitseeritav KarS 262 järgi, mille eest on karistus ette nähtud rahaträhv 180-6000 krooni või arest kuni 30 päeva. Säilitades jõulurahu ja jäädes lootma meeldivale aastalõpule, palume mõistvat suhtumist kaaskodanikesse.

Harras Tiisler
vanemkonstaabel